

Spis treści

Część VIII: Po Marcu, przed Czerwcem. Niezatwierdzona habilitacja / II

- Choroba i próby skompromitowania przez SB / II
- Drugi proces Karola Modzelewskiego i Jacka Kuronia. Proces „taterników” / 13
- Pomysł polskiego samizdatu / 19
- Konferencja polonistyczna w Ustroniu: nie mieszać nauki i działań opozycyjnych / 22
- Sztuka pomocy ludziom: działać dyskretnie, niczego nie oczekując / 24
- Śmierć Jasienicy i rewizja u Bartoszewskiego / 29
- Grudzień '70: „Rzecz najgorsza z możliwych. Kiedy do robotników strzelano, inteligencja siedziała cicho jak mysz pod miotłą” / 36
- Dwa czarne mercedesy. „Żeby Polska rosła w siłę” / 54
- „Krew najmłodszych”: przeciw mitowi Głogowa / 57
- W obronie braci Kowalczyków: „zostań apostołem tej sprawy i namawiaj każdego, żeby zrobił podobnie” / 58
- Antologia warszawskich felietonistów. Starania o zwolnienie działaczy Ruchu / 61
- Otwarcie przewodu habilitacyjnego. Przemówienie na pogrzebie Melchiora Wańkowicza / 70
- Projekt „komitetu krajowego” i plany powołania polskiej sekcji Amnesty International / 85
- Starania Lipskiego o wyjazd do Francji: maj–listopad 1975 r. / 89
- SB nagrywa posiedzenie łoży „Kopernik” / 90
- Rozmowy z katem* Kazimierza Moczarskiego / 93
- Kolokwium habilitacyjne / 94
- List 59 (66). Pobyt w Paryżu / 98
- Aneks do Listu 59 (66), podpis Mirona Białoszewskiego: „jakbym upolował słonia”. / 109
- Naciski SB na IBL. Powołanie superrecenzenta habilitacji / III
- Obrona represjonowanych studentów. Lipski hamuje inicjatywę lubelsko-gdańską / II5

- Czas spotkania różnych środowisk. Komitet Obrony Praw Człowieka:
maj 1976 r. / 128
- Utrącenie habilitacji Lipskiego / 131
- „Bał u Prezydenta” z podwyżkami cen w tle / 140
- Próby protestu. „Koniec epoki listów” / 143
- Integracja opozycji: Lipski, Kuroń, Macierewicz. „Komandosi”
i „Czarna Jedynka”. Procesy ursuskie: rusza akcja pomocy / 146
- Lipski i korespondenci zagraniczni. „O pięknej prozie Władysława
Tatarkiewicza” / 152
- List Kuronia do Berlinguera. List Andrzejewskiego do robotników / 155
- Trudne wykluczanie się KOR-u. Komitet Obrony Praw Człowieka
i Obywatela / 157
- Lipski dysponentem kartoteki „ursuskiej” / 171
- Kontrowersje i pytania: nazwa i skład KOR-u. Czemu nie Komitet
Obrony Praw Człowieka i Obywatela? / 176
- Pierwsze dni i tygodnie KOR-u. Reakcje, represje, prowokacje... / 181
- Przeniesienie służbowe w IBL-u. Kampania przeciwko KOR-owi:
fałszywe „Komunikaty” nr 3 i 4. Nękanie psychiczne i fizyczne / 193
- Rewizje, szykany, zastraszanie / 200
- Poszukiwanie nowej formuły działania. Rozłam – powstanie Ruchu
Obrony Praw Człowieka i Obywatela / 237
- „Maksym”: próba dotarcia do Lipskiego / 244
- Oskarżenie o współpracę z zagranicznymi instytucjami działającymi
na szkodę PRL – sprawa nr II Ds 172/76 / 247
- Śmierć Stanisława Pyjasa. Stała inwigilacja milicyjna / 251
- Aresztowanie: czwartek, 19 maja / 256
- I ty możesz być sabotażystą*: SB przegrywa z poczuciem ironii / 262
- Głodówka w kościele św. Marcina. Głodówka Lipskiego w areszcie / 263
- Płotki o śmierci Lipskiego w areszcie i jego zwolnienie / 273
- Życie na podsłuchu / 279
- Lipski o śmierci Stanisława Pyjasa. Represje trwają / 289
- Amnestia / 293
- KSS „KOR” / 299
- Odwołanie IBL-u w sprawie habilitacji / 302
- Uniwersytet Latający i Towarzystwo Kursów Naukowych / 303
- Łącznik z Londynem. Pierwsza operacja serca / 307

Powrót Lipskich. SB obserwuje. Wywiad dla zachodnioniemieckiej prasy / 313
Powrót Lipskiego z „wygnania”: znów w Młodej Polsce / 321
Protesty chłopskie. Lipski tłumaczy sens działania KOR-u / 323
Wybór Karola Wojtyły na papieża / 327
Spór wokół sześćdziesięciolecia niepodległości. Wydawnictwa bezdebitowe / 329
Pobicie Jana Tomasza przez milicjantów. Codziennosc opozycjonisty / 331
Reakcja TKN na działalność bojówek. Strategia KSS „KOR”: Macierewicz kontra Kuroń / 336
Najbardziej niezwykły ślub PRL. Michnik i Lipski o perspektywach opozycji i sytuacji w kraju / 343
Głódówka solidarnościowa w kościele św. Krzyża / 348
Uwidocznienie rozłamu: próba manifestacji 17 grudnia 1979 r. Kolejny wyjazd do Londynu / 353
Zebranie w ZLP. Głódówka w Podkowie Leśnej. Lipski pobity na rozprawie w Sandomierzu / 359
„Bal u Prezydenta” 3 czerwca 1980 r. Strajki w lipcu i sierpniu 1980 r. / 363

Część X: Czas „Solidarności”: przeciw cenzurze i ksenofobii / 375

Wraca sprawa habilitacji / 377
Przed rejestracją „Solidarności” / 379
Ekspert „Solidarności” do spraw cenzury. W tle: śledztwo przeciw KOR-owi / 382
Problemy z odwołaniem w sprawie habilitacji / 388
Dalsza walka o zliberalizowanie cenzury. Konferencja o Marcu '68 na UW / 389
Opinia Jana Błońskiego. Otwock: obrona milicjantów przed linczem. Zatwierdzenie habilitacji – po pięciu latach / 393
I Walne Zebranie Delegatów Regionu „Mazowsze”. Ustawa o cenzurze / 400
I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Lipski odwieziony karetką prosto z sali obrad / 405
Klub Samorządnej Rzeczypospolitej i inne kluby końca 1981 r. – załączki życia partyjnego? / 419
Dwie ojczyzny – dwa patriotyzmy i początek nagonki na Lipskiego / 422

II Walne Zebranie Delegatów Regionu „Mazowsze” NSZZ
„Solidarność” / 430
Atak „Trybuny Ludu” i Dziennika Telewizyjnego / 438

Część XI: Stan wojenny. Strajk w „Ursusie”. Więzienie / 443

W sobotę, 12 grudnia, późnym wieczorem... / 443
W strajkującym „Ursusie”: „sprawą honoru było nie kryć się” / 445
Znów Rakowiecka. Zawał / 461
„Myszko kochana, znowu więc jestem na Mokotowie...”. Czym jest honor? / 463
Proces ursuski i wyłączenie sprawy Lipskiego / 468
Starania o zwolnienie Lipskiego z więzienia. Twórczość więzienna: kicz to obraza Boga / 476
Usunięcie Lipskiego z IBL-u / 484
Lekarz w Londynie / 487
Heroizm: powrót z bezpiecznego Londynu do więzienia / 492
Z ks. Jerzym Popiełuszką w rocznicę powstania w getcie: „czasy i sprawy, które domagają się bohaterstwa” / 507
„Nieznani sprawcy”. Śmierć Grzegorza Przemyska. „Przed procesem KOR” – apel Lipskiego / 511
Lipski zawsze w środowisku IBL-u / 515
I znów „alkoholizm dziejowy” / 517

Część XII: Szukanie możliwości. Nieudana próba odtworzenia tradycyjnej lewicy w Polsce / 518

Ślub syna i codzienne kłopoty. Doktorat *honoris causa* razem z Dalajlamą i polemika ze „Spieglem” o papieża / 519
Negocjacje w sprawie zwolnienia „jedenastki” / 528
Moralność a patriotyzm. Wezwanie Niemców do zrozumienia polskich obaw / 531
Zamordowanie ks. Jerzego Popiełuszki. Komitet Obywatelski Przeciw Przemocy: próba odrodzenia KOR-u? / 535
Proces morderców ks. Jerzego Popiełuszki. Wyjazd na leczenie do Londynu / 541
Etyka w polityce międzynarodowej. Ruch „Wolność i Pokój” / 547

Lipski w Londynie o przyszłości: jaka strategia dla opozycji? / 555
Manipulacja „Spiegła” w artykule Lipskiego o wizycie Jana Pawła II
w Polsce / 561
Idea odbudowy Polskiej Partii Socjalistycznej w kraju / 567
Utworzenie PPS: ogródki działkowe, Warszawa, ul. Odyńca / 581
Deklaracja ideowa PPS: „bliższe nam nauczanie Jana Pawła II niż
marksizm” / 584
Pierwsze trzy miesiące działalności PPS: represje i rozwój / 587
Wyciszać czy polemizować? Dylematy władz PRL / 599
Taktyka „legalizacyjna” w PPS. Pierwsze sukcesy. Manifestacja pod
ambasadą Rumunii / 601
Ujawnienie się kryzysu w PPS / 615
Zebranie Rady Naczelnej udaremnione przez SB / 624
Zagadkowa niewiedza ppłk. Lesiaka. Poważne oskarżenia
o agenturalność / 633
Zebranie 14 lutego. Oskarżenia o infiltrację PPS przez SB / 642
Dążenie służb specjalnych PRL do tworzenia dalszych podziałów.
Rozłam się pogłębia / 650
Odpowiedź Rzecznika Praw Obywatelskich. Propozycje komisji
rozjemczej. Zaognienie konfliktu / 658

Część XIII: Zwycięstwo i klęska. Marginalizowany senator i zmierzch PPS / 673

Lipski w Krakowie i podczas strajku w Stalowej Woli / 674
Wyboista droga do Okrągłego Stołu. „Każda poprawa chociaż o jeden
krok jest poprawą” / 676
Komitet Obywatelski przy Przewodniczącym NSZZ „Solidarność”
Lechu Wałęsie. Środowisko łódzkie w PPS / 683
Okrągły Stół. PPS i wybory kontraktowe / 689
„Kandyduję dlatego, że jednak nadzieja przeważa nad sceptycyzmem” / 697
Kongres PPS w Podkowie Leśnej / 700
Kampania wyborcza 1989 r., czyli radomska wojna domowa / 707
Druga tura wyborów / 757
Finisz kampanii wyborczej – bez udziału Lipskiego / 763
Lipski mówi w Londynie: to jeszcze nie niepodległość / 769
Prosto z lotniska na głosowanie przeciw kandydaturze Wojciecha
Jaruzelskiego na prezydenta / 774
Pierwsze tygodnie w senacie. Polemika z Kisielom o wizję ustroju / 776

Głos odrębny wobec planu Balcerowicza / 796
Propozycje ustrojowe Lipskiego dotyczące samorządu / 799
Dyskusja o krzyżu w godle państwa / 801
Krytyczne poparcie dla rządu Tadeusza Mazowieckiego. Ostrzeżenia przed uwłaszczeniem nomenklatury / 805
Dlaczego boję się prawicy? Bo może zawłaszczyć Polskę / 814
Za niezależnością prokuratury od władzy wykonawczej. „Znam tylko jednego, który mógłby zostać prokuratorem, to jest ksiądz Zieja” / 817
Przeciwko likwidacji domów opieki społecznej: w obronie starców i chorych / 821
Zniesienie cenzury / 822
Lipski ostrzega przed społecznym rozgoryczeniem / 825
Pierwsze wolne wybory. „Wędrujemy [...] obok Innych, a może i wraz z innymi...” / 828
Podziały w obozie solidarnościowym. Marginalizacja samorządów pracowniczych / 835
Odzyskanie „pasa Pużaka”. Wizja europejskiej polityki kulturalnej. Ustawa antyaborcyjna / 841
Zjednoczenie PPS: XXV Kongres. Wybory prezydenckie / 856
Ci, którzy ratowali Żydów, powinni zostać uznani za kombatanów / 865
Przeciw systemowi prezydenckiemu, za demokracją parlamentarną / 868
Codzienne kłopoty. Problemy finansowe PPS. Z szafy płk. Lesiaka / 871
Rozliczenia z przeszłością. „Solidarność Pracy” i kolejny rozłam w PPS / 876
„Pijak leżący pod płóciem ma te same prawa obywatelskie” / 894
O przeszłości, perspektywach związku z Kościołem i przyszłości / 896
Operacja serca w Londynie i testament ideowy / 902
Operacja w Krakowie. Kryzys w PPS. Śmierć / 907
„Niech odpoczną od swoich mozołów, bo idą wraz z nimi ich czyny” / 909
Znaczenie postawy Lipskiego / 916

Wykaz skrótów / 919

Indeks osób / 924

Spis ilustracji / 943